Tillæg til
KVINDEN OG SAMFUNDET.

Nr. 21. | Kontor: Nørregade 33, St. | 10. Oktober 1903. | Udgaar hveranden Lørdag. | 19. Aarg.

Kirstine Frederiksen.

Udtalelser af Venner og Medarbejdere.

Fortsat fra Hovedbladet.

Der er faa Kvinder, hvis Død føles saa stærkt i saa vid en Kreds som Kirstine Frederiksens. Og Maaden, hvorpaa denne Følelse giver sig Ord, er mærkelig ensartet. Baade fra dem, der stod hende meget nær, og fra dem, der havde et fjernere Kendskab til hende, har det lydt Gang paa Gang: „Kirstine Frederiksens Død gør Livet fattigere for mig!"

Det er ikke svært for os, der elskede hende, at forklare Grunden til, at der føles netop saaledes.

Hun havde mange rige Evner: den stadig arbejdende Erkendelse, som søgte Sandhed og Viden; den frejdige Tro paa Ideer og Offervilligheden for, hvad hun troede; det Mod, hvormed hun i afgørende Øjeblikke uden Betænkning, for en Vens Skyld, gjorde, hvad der i sig selv var svært og maaske særlig svært for hende, og saa denne rørende Uforfængelighed, som gjorde, at hun, naar et Arbejde skulde udføres, aldrig tøvede med at paatage sig, hvad andre undsaa eller undslog sig for, selv om hun vidste, at det ikke laa for hende og vilde indbringe hende skarp Kritik i Stedet for Tak.

Men hverken dette eller meget andet er det, som gør, at vi saa daarligt kan undvære hende. Hun havde een Evne fremfor alle og i større Maal, end den sædvanlig gives Mennesker: Sympathiens skønne Gave. Man frøs aldrig i hendes Nærhed. Hendes Væsen udstraalede sin milde Velvilje til mange og til forskellige Sider; thi hun hørte ikke til dem, der koncentrerer sig i een stærk Følelse, og som paa eet Sted giver alt. Hendes Sind stod altid aabent for nye Mennesker og nye Indtryk, og hendes Sympathi hvilede paa en uskrømtet Velvilje for Mennesker overhovedet og paa Trang til og Glæde ved at forstaa, og den betingedes ikke af Ensartethed i Syn og Livsanskuelse.

Hvem af os kan glemme den Varme, hvormed hun omfattede og gik ind paa vore Interesser, vort Arbejde, vore personlige Oplevelser, og som endog strakte sig til de Mennesker — særlig de Børn — vi elsker! Hvem af os husker ikke det hurtige, impulsive Haandtryk, der sammen med et Smil og et lille Nik var vort Velkommen — og saa det straalende Glimt i Øjet, hvormed hun hilste en Ytring, hun bifaldt, eller som fremkaldte hendes let vakte Interesse!

Hun holdt af, og hun forstod at vise, at hun holdt af — derfor er det, at „hendes Død gør Livet fattigere for mange".

Da hun lukkede sine Øjne langt borte i Amerika, slukkedes for ikke faa et af Livets Lys- og Varmecentrer, og vore Hjærter vil uvilkaarlig i Glæde og Sorg søge hen til og savne dette rige Sind, der med uforanderlig Troskab omsluttede enhver, der fandt ind til hende.

Naar jeg ser tilbage paa den lange Tid, hvori jeg har kendt Kirstine Frederiksen, trænger jeg til at sige hende en inderlig Tak, og jeg siger Tak baade fra mig selv og fra en, som hun har sørget for aldrig vil kunne glemme hende — min gamle, dyrebare Moder.

$^{3}/_{10}$ 03.

Anna Brosbøll.

* * *

Første Gang, jeg traf Kirstine Frederiksen, kom hun imod mig med aabne Arme, og saadan mødte hun mig altid siden.

Hvor godt var det ikke at sidde oppe i hendes lille, lyse Kvistkammer og høre og se hende „strømme over". Ivrigt gestikulerende, oftere vandrende rundt omkring i Stuen end siddende roligt ned paa sin Stol, talte hun, klogt og varmt, om det mangt og meget, som laa hende paa Sinde.

Det var godt at være hos dette aabne, kærlige — trods Aar og al Reflekteren — dog saa friske og umiddelbare Menneske.

Sidste Gang, jeg traf hende, kort før hun rejste til Amerika, tog hun min Haand og sagde som Fortsættelse af noget, vi havde talt om: „Saa skal vi rigtig tale sammen, naar jeg nu snart kommer hjem igen, og saa skal De fortælle mig, hvad det er, De gaar og tænker paa".

Jeg glædede mig til, at hun skulde „komme hjem igen", og saa kom Budskabet om hendes Død.

Da jeg hørte det, faldt de Linier mig uvilkaarlig i Tanker;

— — — and now she takes her fill
of deep and liquid rest.
Forgetful of all ill!

— den Hvile, som er Overgangen til en ny Tilværelsesform og en rigere Udvikling.

$^{3}/_{10}$ 03.

Helene Berg.

* * *

Har desværre kun altfor kort Tid haft Glæden af Frk. Frederiksens personlige Bekendtskab, til at jeg i hendes Mindekrans her tør flette andet end min oprigtige Tak for den Side af hendes rige Væsen, der stærkest traadte mig i Møde under vort korte Samarbejde: hendes varme, altid vaagne og offervillige Interesse for den Sag, som „Dansk Kvindesamfund" har gjort sig til Talsmand for.

H. Thaarup.

Til

Kirstine Frederiksens Minde.

Døden tar oftest bort den ene, vi helst vil beholde,
lader tilbage blive de fremmede, hjærtekolde.
Men Livet trænger til Varme, til Hjertets levende Varme,
til Mildhed, Miskundhed, Fred, og kærligt værnende Arme.

De var af dem, der varmed frysende Menneskesjæle.
Tit den forsagte hented hos Dem baade Mod og Mæle.
Og blev Dem Livet en Kamp uden Slut fra Ungdommens Dage.
den førtes kun for at hjælpe de retsløst stillede svage.

Signet den Gerning være, ned gennem Aarene øvet,
sikkerlig Trøst De bragte til mangen ensom bedrøvet.
Men De, som leved for andre, har rejst i Hjerter et Minde,
der, næret trofast i Kærlighed, aldrig helt kun forsvinde.

M. C.

Til en bedrøvet.

Alt det hvideste, jeg kender,
alle sarte Farvers Renhed,
alle milde, søde Dufte
gad jeg samle til en Enhed.

Ikke rødt og ikke broget,
ikke gult som Solens Lue,
hvide Klokker og Konvaller
vil jeg sende til din Stue.

Kun Violer, mørkblaa, fine,
bryde tør den skære Hvidhed,
thi de er som Barneøjne,
drømmende i dugget Blidhed.

Alt det reneste og bedste,
alt det bløde, bly og spæde,
gad jeg til Buketten fæste
blot for dig et Nu at glæde!

V. Gjøl-Korch.

Dansk Kvindesamfund.

En ny Kreds dannet i Silkeborg.

Efter Foredrag af Højesteretssagfører Svend Høgsbro og „Dansk Kvindesamfunds Formand Fru Jutta Møller, er der i Silkeborg bleven dannet en **Kreds af Dansk Kvindesamfund**, som allerede tæller 50 Medlemmer. Disse er:

Lærerinde Frk. Mette Andersen, Lærerinde Frk. Marie Bech, Sekretær. Fru Berthelsen. Fru Bischoff. Bankdirektør Eskildsen. Partikulier Eriksen. Fru Marie Grabow. Fru Kathrine Grabow. Fru Mathilde Hammer. Frk. Elna Hammer, Styrelsesmedlem. Fru Hostrup Petersen. Fru Slagtermester Henriksen. Line Højgaard. Postbud J. C. Iversen. Fru Kathrine Iversen. Frk. Signe Iversen. Fru Jakobsen. Frk. Gudrun Jørgensen, Næstformand. Fru Direktør Jørgensen. Snedkermester Sofus Jørgensen. Ane Jensen. Fru Jenny Knap. Fru Edith Knap. Fru Camilla Knap. Købmand Peter Kirkegaard. Fru Kristiane Kirkegaard, Formand. Fru Pantelaaner Kjær. Fru Kirstine Kristensen. Redaktør J. Kristensen, Styrelsesmedlem. Frk. Marie Kristensen. Redaktør Lyngby, Styrelsesmedlem. Fru Lyngby. Damefrisørinde Frk. Sofie Lauritsen. Fru Distriktslæge Lund. Fru Kirstine Nielsen, Kasserer. Frk. Overgaard. Sygeplejerske Frk. Kirstine Petersen. Fru Købmand Petersen. Frk. Mathilde Petersen. Fru Bagermester Petersen. Fru Borgmesterinde Rosenørn. Fru Købmand Sørensen. Frk. Nikoline Sørensen. Frk. Skovsen. Fru N. A. Sørensen. Fru Marie Steineche. Frk. Hilda Schram. Fru Hasselbalch. Fru Olivia Bræmer. Fru Kristine Johansen.

Tegne- og Kunstindustriskolen
for Kvinder

som ledes af Professorinde Ch. Klein, har udsendt sin 28de Aarsberetning om Skolens Virksomhed. Antallet af Elever har i det hele været 171; Tilgangen 36. 21 Elever har haft Friplads. 31 af de udgaaede Elever har faaet Pladser; 1 som Cicelør, 13 som Tegnere, 3 som Lærerinder, 14 er blevne ansatte ved Porcellænsfabriker.

Skolen giver aarlig en Opgave i Komposition, dels med, dels uden Præmiegivning. I Aar tilfaldt Præmien Frk. Elna Mygdal og Frk. Ingeborg Abell.

I Vintermaanederne afholdes kunsthistoriske Foredrag, til hvilke tidligere Elever har Adgang for 2 Kr. maanedlig.

Fra den 2den til den 6te Oktober afholdtes Skolens aarlige Udstilling af Elevarbejder.

Rejsebrev.

(Fra München over Glarus til Vierwaldstättersøen.)

(Sluttet.)

Der er Forskel paa Folk ogsaa i Schweitz, derfor findes Speisesaal paa første Sal og Gaststube nedenunder. Vi vælger i Dag den sidste og er snart bænkede i et ret broget Selskab. Vi træffer nogle af vore Venner fra Linthal, som have været tidligere paa Færde end vi, men Hovedmængden af de tilstedeværende ere rejsende Haandværkssvende; adskillige af dem ere gaaede os forbi i Løbet af Formiddagen, opmuntrende os med velvillige Tilraab, der dog ikke fristede os til at vise vor Sprogkyndighed. Herinde have de bænket sig om et stort Bord og viser Karbonaderne og Øllet al mulig Ære, Frakkerne have de smidt, Vestene ere opknappede og Skjorteærmerne skudte op over Albuerne; et skrækkeligt Mudder gør de, men al den Ungdom og Kraft lyser alligevel op i den lave Stue.

En lille Times Middagshvile tager vi os i det frodige Græs, saa begynder vi igen at kravle; stejlere og stejlere bliver Genvejene, mens Kørevejen slynger sig i uendelige Bugter. Det er svært at gaa midt paa Dagen efter et rigeligt Maaltid; men hvor er her dejligt! Alperoser og Enzianer vokser rundt omkring, Forglemmigejer af den dybeste grønblaa Farve og mange andre kendte og ukendte Planter. Mere og mere ensomt og højtideligt bliver her, Naturen holder en stille Prædiken; jeg tror, at Teksten hedder „Alvor og Sandhed". Endelig er Pashøjden naaet! Farvel, Farvel Linthal og Urnerboden, det knejsende Töddi og de skinnende Clavider, Solen kaster et venligt Smil til Afsked henover dem, saa drejer vi om et Hjørne, en hel ny Dal aabner sig for os; men hvad er det? Skyer omkring Bjærgene, en Torden staar og lurer i det fjærne. Pludselig føler vi Ensombeden og husker paa, at vi vandre rundt med alle vore Penge hos os, tænk om —? Men nu gaar det nedad i en lystig taktfast Marsch, som faar Humøret til at stige, og saa er her saa dejligt, at ingen ret længe gider bekymre sig om sit eget lille ligegyldige Jeg.

Svimlende højt over Dalen løber Landevejen hugget ind i Klippens Side; snart styrter et Vandfald ned med Bulder og Drøn, ned i Afgrunden, snart sløres Bjærget af en Skumstribe saa fin og koket som et Brus af Chiffon om en Baldames Skulder. Tordenskyerne har fordelt sig, og nede i Dalen venter Hotellet i Urigen med Aftensmad og en Seng til Løn for Dagens Møje og Besvær.

Næste Dag gik Turen videre til Flüelen, og saa sluttede det med en herlig Sejltur paa den klare Vierwaldstättersø. Om Bord hændte noget, der satte Humøret op, højt var det for Resten i Forvejen efter Nydelsen af en halv Liter hvid Vin til Middagen i Flüelen. Vi var netop i Færd med at opfriske Bekendtskabet med Zürichermanden og hans „kleine Imanuel" da to smilende Herrer kom hen til os og erklærede at de paa vort tyske kunde høre, at vi var Danske. Vi burde egentlig have følt os krænkede; men Nordboere er saa sjældne i Schweitz, og vort Modersmaal er yndint, men navnlig saa let og behageligt at tale. Hjemme tror jeg ikke, at de bevingede Ord: „Mit Navn er Mortensen, Nykøbing-Falster!" vilde have vakt nogen Sindsbevægelse hos mig, her forhøjede de virkelig Vierwaldstädttersøens Poesi. En munter halv Time tilbragte vi fire Landsmænd sammen: „Det er skam dejligt at rejse!" sagde min nye Bekendt, og der laa mere oprigtig Glæde gemt i de faa Ord end i flere Tyskeres forenede: „Wunderschön, groszartig, colossal!"

Ja, saa har jeg ikke mere at fortælle denne Gang! Nu ligger vi i Sommerfrische paa Seelisberg og hviler ud til ny Anstrengelser. Her er dejligt — naturligvis —; men i mit stille Sind gør jeg daglig den meget bagtalte danske Sommer en pæn Undskyldning; for Mage til som det regner her — hver anden Dag — og som de Skyer og de Bjerge hænger sammen, har jeg aldrig tænkt mig kunde finde Sted saa langt mod Syd; men jeg vil som Hotelpersonalet her slaa min Lid til August, saa klarer det nok op og bliver schøn alt sammen.

D. S. C.